אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת טז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ח"י מרחשון תרס"ה - יפו
נמען: הרב יעקב מרדכי זינגר (ראשון לציון)

הרב קוק שמע שבראשון לציון אדם נשא אישה מקישינוב שאומרת שהיא אלמנה, בלי היתר של בית דין, ושפועל ביקב סידר את הקידושין בלי רשות. הרב קוק דורש להעניש את מסדר הקידושין, ולהתרות בזוג שיציגו היתר מבית דין. עד שיתברר ההיתר אסור להם לגור יחד.

עיקרי הדברים

- הלכות אישות: היתר אלמנה מחוץ לארץ.
- סמכות הרבנות בסידור קידושין.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ח"י[4] מ"ח תרס"ה[5].

לכבוד ידידי הרב המופלג בתו"י[6] מו"ה[7] יעקב מרדכי זינגר נ"י[8], שלו'[9] וברכה

שמועה שמעתי, שבראשון [במושבה ראשון לציון] נמצא איש אחד, שמו ח. ה., שנשא אשה אחת מקישינוב, שאומרת שהיא אלמנה, והנה אשה הבאה ממרחק כזה בתור אלמנה צריכה דוקא היתר ע"פ[10] ב"ד[11], [אישה שבעלה נפטר בארץ רחוקה צריכה אישור מבית דין שהיא אלמנה, כדי שתוכל להינשא] וחלילה חלילה לעשות העולם הפקר, שכל הרוצה יבא ויתעסק בענינים חמורים כאלה.

והנה שמעתי שמסדר הקידושין הי'[12] איש אחד שמו ט., שהוא פועל ביקב, [פועל ביקב ראשון לציון] והנה ראוי הוא להענש בקנס, כראוי לו על עזותו, שהחציף לסדר קידושין בלא הרמנא ורשות [בלי רשות (ארמית: "הרמנא" – רשות)] מב"ד[13]. וזה הי' ראוי אפי'[14] אם היו הדברים

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 ח"י - שמונה עשרה (18)
5 תרס"ה - השנה תרס"ה (1904/1905)
6 בתו"י - בתורה ויראה
7 מו"ה - מורנו הרב
8 נ"י - נרו יאיר
9 שלו' - שלום
10 ע"פ - על פי
11 ב"ד - בית דין
12 הי' - היה
13 מב"ד - מבית דין
14 אפי' - אפילו

בכשרות, ומה עוד ראוי להוסיף לו עונש, על שלחו יד בענין שאין לו שייכות כלל, וראוי ההדיוט הזה לגערה ונזיפה גדולה. [קידושין שנעשים בלי מי שבקי בדיני גיטין וקידושין עלולים להוליד תקלות חמורות (על פי קידושין ו)] ואקוה בע"ה[15] לדרש אח"ז[16] יפה, ולע"ע[17] אבקש מכבודו להודיעני הענין. ותחלת כל ישלח בשמי התראה, שהזוג הנ"ל[18] יעמידו היתר ב"ד שלהם לפני כבודו וישלחם אלי, או שיבאו בעצמם פה אלי לברר היתרם, וכ"ז שלא יתברר ההיתר אסורים הם לדור ביחד. והנני בטוח ביראת ד' שבלב כ'[19] ידידי שי'[20], שישתדל בדבר יפה ויודיעני מה פעל במוקדם האפשרי. ואקוה לשמו יתי'[21], שיעזרנו להוציא לאור משפט, ולא להניח לנחלת השי"ת[22] שתהי'[23] נרמסת ברגלי כל קלי עולם. [שתירמס ברגלי אנשים קלי דעת] והי'[24] ז"ש[25] וברכה, כנפשו היקרה ונפש ידי"נ[26] דוש"ת[27], מצפה תשובתו במוקדם.

אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

15 בע"ה - בעזרת השם
16 אח"ז - אחר זה
17 ולע"ע - ולעת עתה
18 הנ"ל - הנזכר לעיל
19 כ' - כבוד
20 שי' - שיחיה
21 יתי' - יתברך
22 השי"ת - השם יתברך
23 שתהי' - שתהיה
24 והי' - והיה
25 ז"ש - זה שלום
26 ידי"נ - ידיד נפשי
27 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו